

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna znanja:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogobu

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Bosna.

II.

Minister Kallay sicer ni došel neposredno za Filipovičem. No, on je v politički upravi Bosne moral inkarnirati smér, povsem protivno oni hrvatskega patrijota in recimo avstrijskega generala. Filipović je kakor Rodić, kakor Maroičić, kakor mnogi drugi generali, izišel iz Jelačićevega gnezda. Vsi ti vojaki so čutili hrvatski in so bili zadovoljni, ko so mogli hrvatski delovati. No, tudi v Rodiću, tudi v Filipoviću, ko je došlo do navskrižja med generalom in hrvatskim patrijotom, ako nista znala ali mogla uglasiti to navskrižje, je vsikdar general zmagal nad patrijotom. Vsakako so bili Hrvatje, a že to je bilo toliko v očeh Nemcev, kolikor Madjarov greh in predsodek proti njim. Minister Kallay je temu nasprotno dober madjarski patrijot in svojega madjarskega patrijotizma ni dementiral tudi v Bosni. Na konen konea se je njemu posrečilo, da je Madjarom na ljubo dalmatinske poslance narodne stranke dovel do tega, da odstopijo od namere za gradnjo železnice Split-Knin-Bihač-Nov, da-si je proga Split-Knin že dodelana, a da pritrdi drugi nameri, namreč železnici Split-Aržano-Bugojno, katera bi, po menenju Kallaya, imela dalmatinske in bosanske interese združiti z madjarskimi. Sicer pa tudi s to namero Madžari niso sporazumljeni, ker se ne ozira izključno na njihove interese, ampak jemlje kolikor toliko v obzir tudi interese drugih. Ab uno disce omnes.

Minister Kallay, kakor administrator, je razvil najhvalevrednejšo delavnost, in to je ono, kar mu mora priznati vsakdo. To mu je priznal v svoj čas tudi pokojni Klaić, ko so letu njegove besede, krivo razumljene, provzročile jednega najhujših trenotkov v njegovem življenju. Vsled modre in marljive Kallayeve administracije more Dalmacija zavidati Bosno na marsičem, da-si je poslednja še le četrto stoletja v rokah monarhije, a Dalmacija že cel vek. A tudi Banovina sama bi imela razloga, da zavidava Bosno v marsikaterem pogledu. Ali človek ne živi od samega kruha. Je stvar, ki so nad kruhom. Mnogokrat so imeli Hrvatje temeljitih razlogov za pritožbe proti politični sméri Kallayeve uprave. In tožili so tudi. Monarhija res ni okupirala Bosne za Hrvatsko; ali v Bosno vodi pot preko Hrvatske, hrvatski kralj ima prava do Bosne in brez Hrvatske se ne da rešiti bosansko vprašanje. Kallay ne le da ni v politički sméri svoje uprave izhajal s tega gledišča, marveč je izhajal celo z gledišča, pov-

sem protivnega. On je v dolgi vrsti let napravil iz Bosne tla za vsakovrstne eksperimentacije v madjarsko-nemškem zmislu. Po vseh potih je hodil, samo po hrvatskem ne. Treba-li, da naštejemo vse njegove eksperimente? Še so v spominu vsem. Najoriginalnejši eksperiment njegov je bil oni v »bošnjastvu«. Kateremu Bošnjaku ni bilo, ni sveto ime njegove rodovitne in lepe dežele? Ali Bosna je le dežela, slavna in dična brez vsakega dvoma, ali Bosna ne pomenja naroda! S tem partikularističnim bosanskim imenom je hotel Kallay ubiti narodno in državno ime hrvatsko. Pred vnanjim svetom je hotel opravičiti svojo politiko s tem, da je vzbujal domnevanje, kakor da je partikularizem najizrazitejša črta balkanskega značaja. Ako bi tudi res bilo tako, naloga dobre uprave bi bila, da si prizadeva, da na mesto partikularistične ideje goji idejo narodnega in državnega jedinstva. Nasprotno tej ideji, ki se je zadnja leta tako močno pojavila, — pa si je Kallay zadnja leta prizadeval, da goji idejo bosanskega partikularizma. V teh eksperimentacijah svojih je bosanska uprava prehodila fazo progiranja hrvatskega. Danes je minila ta faza. Tudi če se Hrvatsko ne podpira in ne povspesuje, vendar se mu ne stavlja nekdanje zapreke. Zdi se nekako, kakor da so prišli do prepričanja, da se brez Hrvatske in proti njemu ne da rešiti bosansko vprašanje. Javno menenje hrvatsko priznava lojalno neko poboljšanje v politički sméri bosanske uprave, ki ni več tako nenaklonjena Hrvatom, kakor je bila; celo neko naklonjenost jim kaže tu pa tam. Hrvatsko novinstvo, ko priznava to, pa se ne meče v naročaj optimizma. Priznava, recimo, to naklonjenost, in je pripravljeno vračati naklonjenost za naklonjenost, ali — previdno je. Da se bosansko vprašanje reši v hrvatskem zmislu, ne zadostuje naklonjenost Hrvatstvu v Bosni, ampak treba premeniti smer sistema, celo zistem sam: v Dalmaciji v Istri in v slovenskih deželah; sosebno treba istega premeniti v Banovini, kjer je središče, kjer treba, da je Zagreb privlačilna točka.

Minister Kallay, če tudi danes ne odklanja Hrvatske kakor nekdanj, in mu je celo naklonjen, je vendar kakor Madžar storil vse, kar je mogel; ali tudi on ne more delati čudežev in ni mogel iz Hrvatov napraviti Madžare. Sosebno Trebevičeva slava jim je pokazala jasno, da je ni umetne politike, ki bi mogla ubiti toli čisto narodno zavest katkega naroda, kakor je hrvatska zavest v Bosni.

— Seveda, da nas vse skupaj pripravijo na kant.

Lekin je molčal.

— No, barbo, odločite se, ali pojdete volit za našo narodno stranko?

— Jaz bi se vendar ne zameril rad gospodom!

— Če so vam ti gospodje toliko prirastli k sreči, naj Vam pa oni pomagajo.

To spregovorivši, je Vanič hitro stopil naprej in je pustil Lekina samega. Le-ta pa je stopal počasi proti Pomjanu in si mislil: Vanič pove sosedom in ti bodo seveda hudi na-mé. Pa, saj bi bil šel volit z njim, za Slovence, ko bi mi bil kaj ponudil, a zastoj ne grem!

Ko je premišljeval tako, da nikakor ne kaže, da bi hodil volit zastoj, je prisopihal za njim neki italijanski agitator, ki je pozdravil Lekina:

— Dobro jutro, kompare.

— Bog daj, kompare.

— No, kompare Lekin, greste tudi vi volit?

Madžari reklamirajo družega človeka in reklamirajo kontrolo nad upravo Bosne. Hudo se varajo. Težko je najti bolj večjega človeka, nego je Kallay. Kar se njegovi spretnosti ni posrečilo, se ne posreči spretnosti nikogar. Bosna je hrvatska po zgodovini, po narodnosti, po krvi, po jeziku, po narodni volji. To je na Trebevičevi slavnosti sijajno dokazala.

Ali mej tem ni le Pešta, ki poželjivo gleda na Bosno. Tu je še družih činiteljev. V zadnji čas se je pojavila misel, da se Dalmacija priključi Bosni ter da se iz teh dveh sestavi posebno političko telo, ločeno od Hrvatske. Ta načrt je najdijametralnejše naprejen proti Hrvatstvu, namreč proti jedinstvu in slobodi hrvatski. Mi ne vemo, je-li v tej osnovi prst ministra Kallaya in v koliko je on sporazumljen s to osnovo. Ako je državnik na višini administracije; ako je državnik širokega obzorja in vzvišene misli, uverjen, da le ono samo je trajno in trdno, kar počiva na naravni in moralni podlagi, kakor je g. Kallay brez dvoma upravitelj velicega talenta, tedaj je njegova dolžnost, da bosanski upravi definitivno in odločno da ono smér, ki bi omogočila, olahkotila in povspesila rešenje bosanskega vprašanja v hrvatskem zmislu, v zmislu Trebevičeve slavnosti. Narod je pregovoril tu; a pred njim so iz njegove duše govorili v delegacijah kakor patrijotje in državniki najprej Klaić, potem Spinčić, Biankini, Ferjančič, Vencajz, da niti ne omenjamo onih poslancev in delegatov iz Banovine, ki so za časa okupacije in neposredno po istej bili srečno nadahnuti. Naj se vrši narodna volja v smislu hrvatskega prava in narodnega načela; drugače bo vse omahljivo, nestalno in prehodno.

Dinko Politeo.

Politični pregled.

TRST, 26. junija 1900.

Prisega nadvojvode Frana Ferdinanda. ki jo položi dne 28. t. m. pred cesarjem in ki je v zvezi z bližno poroko istega z grofico Chotek, bo obsegala obljubo, da nadvojvoda, kadar postane cesar, ne sprejme obstoječega pravnega razmerja, utemeljenega na pragmatički sankciji in družinskih zakonih, ne podeli ni svoji soprogji stališča in pravice cesarice, ni svojim morebitnim otrokom pravice, ki jih uživajo udje cesarske rodovine, in pravice do nasledstva na prestolu.

Deželni zbor istrski. Glasilo deželnega odbora istrskega »L' Istria« poroča —

— Hm, grem sicer v Pomjan pogledat, a ne vem, bom-li volil ali ne.

— A tako! Kaj ne boste volili z nami?

— Kako?

— Kako? Po starem, za naš »partito Istriano«, tako, kakor so naši stari.

— Ne vem! Če bi volil po starem, bi se zameril svojim sosedom, kateri drže vsi za »kroate«.

— A, kaj boste gledal na sosedo, saj nimate od sosedov nič. Sosedje vam ne morejo nič pomagati! Poglejte, če potrebujete za kako silo denarja ali kaj družega, sosedje vam ga ne morejo dati. Morete torej iti le k gospodom v Koper.

— Hm, to je že res, pa vendar ni dobro, da bi se človek zamerjal sosedom.

— A, kaj, odločite se in hodite volit z nami!

— Hm, ne vem.

— Mej tem sta dospela v Pomjan.

— Dajte, volite z nami, dobiste en goldinar za »žrnado«, pa še za pol litra vina.

— Lekin se je praskal za ušesi...

— Ne vem....

a z vso rezervo, kajti izjavlja, da ne vsprejema nikake odgovornosti — da se deželni zbor istrski snide bržkone v drugi polovici prihodnjega meseca julija. O kraju, kjer se snide, da se ne ve ničesar še. »Istria« meni, da kaj takega bi ne smelo biti v urejeni državi. Je že res. Ali »Istria« je pozabila vprašati se, zakaj in kako je prišlo do tega, kar bi ne smelo biti. Vsaka stvar ima svoje vzroke in vsak »zakaj« svoj »zato«. Tako je tudi vzrokov, jako tehtnih vzrokov, ki so provzročili, da morajo deželni zbor istrski prenašati kakor mačka mlade. Ali »Istria« nič ne govori vest? Ali jej ni v spominu, da se je prej, nego so začeli prenašati deželni zbor, zgodilo nekaj, česar ne bi smelo biti v urejeni državi?! Ali zasluži ime »urejene« in konstitucionalne ona dežela, kjer zakonitim zastopnikom naroda s fizičnim in moralnim nasiljem onemogočujejo izvrševanje mandata?! O da, spoštovana »Istria«, mnogo, mnogo je takega v Istri, česar ne bi smelo biti v urejeni državi, in baš in jedino na tem sloni gospodstvo onih, ki pišejo v »Istria«. Saj ravno to je škandal, je sramota, da se v moderni in pravni državi gode stvari, kakoršnje se gode v Istri! In komu na ljubo? Ali se »Istria« nič ne oglaš vest?!

Velikanska manifestacija naroda češkega. Nad 60.000 ljudij se je zbralo minole nedelje na Muški hori pri Muhihovem Hradišti na tabor. To je bila velikanska manifestacija naroda češkega, impozanten protest proti jezikovnim naredbam vlade, nepremagljiv izraz volje naroda češkega za obrambo svojih pravic, za utrjenje bodočnosti svoje. Za red je skrbelo 80 orožnikov in 11 zastopnikov vlade.

Prvi govornik je, kazaje na padajoči dež, rekel, da celó nebo joče, ker jeden sloj naroda zastopa internacionalne ideje. To je izdajstvo na političkih načelih naroda. Sedaj se pripravljajo, da bi potisnili narod češki na vsej črti.

Ali narod se preveč zaveda, da bi klonil tilnik svoj. On stoji na straži proti barbarškemu imperializmu, kakor ga propagirajo z Berolina doli. Svojim notranjim in vnanjim sovražnikom ukljub se narod češki ne uda in ne pogubi.

Drugi govornik je bil državni poslanec Horica, ki je navajal v svojem govoru, da Avstriji je pomoči le, ako bo zgrajena na naravni podlagi. Z nemškim državnim jezikom se ta država ne da zdraviti. Po reaktiviranju češkega državnega prava naj bi so postavil obrambeni zid proti Nemčiji. Za ekzistenco našega naroda — je rekel govornik — in za

— A, damo vam dva goldinarja...

— Lekin je molčal.

— Naj bo, damo vam tri goldinarje.

— Mej tem sta bila prišla do hiše, v kateri je bil nastavljen italijanski generalni štab z volilno blagajno... Pred hišo je stala cela čreda volilnega blaga... Hodili so eden za drugim, da dobé judežev groš...

— Agitator je zašepetal Lekinu:

— Hodite z menoj! Dobiste pet goldinarjev in še za pijačo...

— Lekin je vstopil v agitatorjem. Ta ga je vodil v hišo in po stopnicah v prvo nadstropje... Kjer bi imel biti hodnik, je bil večji prostor, ki je služil za nekako čakalnico... Prostor je bil poln prodancev. Čakali so, da pridejo na vrsto in dobé »žrnado«...

— Počakajte tukaj, je rekel agitator Lekinu, pomignil drugemu navzočemu agitatorju, ki je imel nalog, da je pazil, da se od črede ne zgubi kaka glava, naj na tega še posebno pazi, a potem je vstopil skozi vrata v sobo, kjer je bil generalni štab...

(Pride še.)

P O D L I S T E K

10

Zvezda spoznanja.

Slika s Pomjancine. — Piše: Slavoljub Podslapinsky.

V.

— Ha ha! Vi ste res moder barbo. Če vam da laška gospóda denarja, mar ga Vam da zastoj?

— Hm, res nam gospóde ne dajejo denarja zastoj, ali dajejo nam ga za blago. Ko bi pa gospóde ne hoteli kupiti od nas blaga, bi mi tudi denarja ne imeli.

— Že vidim, barbo, da ste jako moder. Vendar vam hočem nekaj povedati. Veste, barbo, mi prav lahko živimo brez laškega denarja, a Lahji ne morejo živeti brez slovenskega mleka, slovenskega krompirja in slovenskih drv. Mi lahko živimo, tudi če bi ne hoteli laški gospóde od nas kupovati nobene stvari, a oni bi morali umreti lakote, ko bi jim mi ne hoteli nič več prodajati.

— Je že dobro. Pa vendar je dobro, če smo prijatelji in »dobri« z gospódo...

pravice istega se bomo borili z vsemi močmi in bomo vztrajali, dokler vladni krogi zopet pojdejo k birni, da se sveti duh spusti nad nje.

Urednik Klofač je povdarjal solidarnost češkega delavstva s pri-zadevanji čeških poslancev. Predlogom Körberjevim je govornik napovedal najskrajnejši boj. V imenu agrarcev je govoril urednik Hruby naglašuje, da odločilni krogi prezirajo nasvete Palackega, Havlička, Sladkovskega in Gregra, Avstrija ne bo močna in mogočna, ako ne bo spoštovala državnega prava češkega. Češki narod se postavi po robu vsem načrtom za raztrganje kraljestva češkega. V tem pogledu ima njega potrpljenje meje, katerih prekoračiti ni dovoljeno nikomur. Vsprejeta je bila resolucija, ki pravi, da predlog Körberjevih ni možno vsprejeti in da bi uveljavljanje istih na podlagi § 14. značilo kršenje ustave.

Kako delajo lažkisocijalisti! V Tridentu, v južnem Tirolu, je bil te dni velik shod, sklican od italijanskih socijalistov. In na tem socijalističnem shodu sti bili dve točki, ki tvoriti kardinalni točki v programu italijanske narodne stranke. Protestovali so namreč proti uvedanju nemščine v šole v dolini Fassa in so energično zahtevali avtonomijo Trentina — torej so se izrekli za strogo nacionalno in administrativno-politiško zahtevo tirolskih Italijanov. A skušnje nasuče, da istotako, kakor tirolski socijalisti, so nacionalni tudi tržaški socijalisti, vsaj tedaj, ko bi morali biti pravični tudi Slovencem. Naši slovenski socijalisti pa naj bi bili strogo mednarodni! Njim se propoveduje, da ne bodo srečni dotlej, dokler ne zatro v sebi vsega, kar bi jih moglo spominjati na nacionalno idejo.

Tržaške vesti.

Lažejo in hujskajo! Laž je grda reč, naj je prišla iz katerih-koli ust. Ali če prihaja iz ust duhovnika, iz ust katoliškega duhovnika, iz ust človeka torej, ki je pred Bogom storil prisego, da bo vsikdar in povsodi oznanjeval resnice — da, ako duhovnik laže, tedaj se ti vpenja duša in ti vre v srečo in ne moreš umeti, kako se more človek tako izneverjati svetemu poklicu — poklicu misijonarja resnice!

Pred seboj imamo list »L'Amico«, ki je glasilo poznanih reformatorjev. Tu imamo članek, ki po načinu »Piccola«, »Indipendente«, vseh čifutov in družih sovražnikov naše vere in naše narodnosti piše o slovanski propagandi v Trstu. S tem je že povedano, da laže in da hujska.

Laže tako-le: »Resnico govoreno, slovanska propaganda v mestu je nezmisljena, da, krivična, kajti nikdo nima pravice zapovedovati v hiši družih, tako tudi Slovani nimajo pravice, da nas vedno nadlegujejo se svojimi ekstravagan-cami.«

To je laž, ki bije v obraz zgodovini in faktičnim odnosom. Zgodovina stoletij, zgodovina, ki pripoveduje, kako so predniki tržaških Slovanov o mnogih prilikah nevarnosti se svojimi prsi junaški branili ta tla pred sovražniki, ta zgodovina je priča, da Slovenci že stoletja bivajo na tej zemlji in da jim torej gredo vse pravice avtohtonega prebivalstva! A tu prihaja mož s peresom v roki, duhovniško haljo preko pleč in s sveto prisego na svoji vesti, da bo služabnik vere resnice, ter drzno trdi, da tržaški Slovenci je tu v hiši — drugih!! Ali mu ne sili rudečica srama v lice? Ha, rudečica srama!! Kakor da bi izvestni ljudje sploh še bili zmožni čutstva srama!! Duhovnik, ki laže — to je morda najžalostnejši pojav v žalostnih razmerah naših!

A mož je dokazal tudi, da ne laže kar takó, kakor nekateri ljudje, le iz navade, ampak da je imel z lažjo tudi velehudoben namen — hujskanja!! Kakor da niso Lahii že dovolj naščuvani proti nam, jih še mož v duhovenski halji ščeva nastopno:

..... v Trstu se treba spominjati, da Slovani imajo po večini italijanske gospodarje. Po našem menenju bi morali biti Italijani bolj energični in bi morali posnemati Slovane. Le-ti v vseh svojih listih in ob vseh okolnostih kličejo »svoji k svojim! Izvajajmo tudi mi to geslo, in jemajmo v svoje službe dajajmo kruha najprej svojim sorojakom... Italijanskim katolikom je potreba, da organizirajo in branijo italijanstvo dežele z vsemi zakonitimi sredstvi. Vsako zlo ne prihaja v

škodo: tako moramo tudi mi enkrat nehati s dvomi, z bojznostjo in omahljivostjo.«

Torej temu katoliškemu duhovniku, ozna-nevalcu vere — ljubezni, se zdi, da Slo-venci še niso dovolj proganjani, ti siromaki, ki žive brezpravni v narodnem in političnem pogledu in jih mečejo tudi iz cerkve! Tej blagi duši se zdi, da laške brutalnosti še ni dovolj! On bi hotel še več in mi ga vi-dimo, kako bi rajal v pobožni ekstazi, ko bi videl, kako vsi tržaški Slovenci, tudi šibke ženci in nedolžni otročiči, vrženi na ulico, brez strehe in brez usmiljenja cepajo od gladi. Potem bi bilo dovršeno veliko delo — kakor pravi oni — organizacije na načelih kristijanstva. Pfui! Taka profanacija kršćan-skih načel. Tako niti »Piccolo« ne hujska več. Nočemo zgubljati besed, ker tega hujska-ča ne bi mogli mi bolj obsoditi, nego se je — on sam. Ali to jedno naj si zapomnijo: ako po njih krivdi pride res kaj do tega, da bodo Slovenci res taki, kakor laže ta reformator, da so že, potem mine objest-nost marsikakega laškega kapelana in marsi-kakega župnika. Naj le sejejo sovraštvo: naj le ščuvajo italijansko ljudstvo v nekrščanska dela! Če pa bodo kedaj želi vihar, bodo le oni morali odgovarjati pred Bogom, ker so metali od sebe svoj sveti poklic! Lepo je, ako tudi duhovnik brani svojo narodnost. Takov duhovnik nam je celó vzvišena pri-kazen. Ali duhovnik, ki kliče na boj, ko ni nikake nevarnosti za njegovo narodnost, ki išče le pretvez, da ščeva narod proti narodu, da zastruplja življenje med ljudmi različne narodnosti, takov duhovnik se mora študiti vsakemu poštenemu in krščanski čutečemu človeku!

Pojedina beneških učiteljev. Dragi gosp. urednik, oprostite, da oporekam Vaši notici, v kateri menite, da je onih 1600 K za pojedino Beneškim učiteljem zavrženih. Jaz pa, ki kolikor toliko poznam razmere beneških učiteljev in njih materijalno stanje, jim to pojedino privoščam iz vsega srea; le to bi morda želel, da bi kdo omenil, naj od teh 1600 K polože račun, da ne bodo tudi tržaški, dobro plačani kolegi za naše groše pili šampanjca!

V pasjih dnevih. Pišejo nam: Pasji dnevi sicer niso še tu, ali meni se dozdeva, da ne morejo biti daleč! Tu ob Adriji smo namreč bolj srečni od drugih rodov, ker imamo tu »pasje dneve« nekoliko prej, nego pa — na Kranjskem!! Srečen je oni, ki more pobrati šila in kopita ter zbežati kam v bolj hladne in mirne kraje, a tisočkrat nesrečen je oni, ki prihaja z »balonom« v Trst, mené, da se tu živi »na rame« drugih ter sanja krasne sanje in leta v vratolomnih višinah, kjer se pojmi mešajo vse križem — v kaos.

Tu pri nas je nevarno podnebje za one, ki niso dorasli svoji nalogi in se ne morejo gibati na trdih tleh realizma. In že celó nesrečen je oni, ki v nepremišljenih trenutkih sam priznava — črno na belem —, da ni za naš tržaški svet, kjer treba z delom in borbo reševati narod, ne pa se — sanjami o tisti deveti deželi, kjer imajo svoje posebne pojme o tvojem in mojem, kjer posojilnice dajejo posojila brez tistih nepotrebnih sitnosti, kakor so: poroki, garancije, uknjižbe in sploh tiste neumne skrbí za varnost uloženega denarja!!

Tu izhajamo le mi in z nami tudi le oni, ki ima resno voljo do dela: gorje pa onemu, ki misli le o zrakoplovih in o šetališčih!

Pošten človek (tu mislim resničnega po-štenjaka, ne pa takega, ki vsaki dan vsaj po desetkrat le samega sebe proglašja za pošte-njaka, a vse druge za falote, tirane, hijene in krvosese), kakoršnjih je najti tudi v Trstu, se ne sprehaja po umazanih ovinkih, ampak hodi po ravnih, če tudi strnih cestah do - - svojega cilja, med tem ko nepoštené duše tavajo le po temnih in nesnažnih mlakužah!

Ne vem, gosp. urednik, me-li razumete, ali ne? No, ako me umete, je dobro, in če ne, tudi dobro! Meni je tu med vami pre-vroče, nisem več na svojem mestu. Skoro bi me zavelo, da bi se tudi jaz z znanimi sa-moproglašanimi »poštenjaki« dvignil z »ba-lonom« v sinje višave, od koder bom streljal na lahone in tudi na vas — tirane, ker ste bili tako bedasti, da ste svoje gostoljubje in svoj denar zametavali za ljudi, ki — niso bili vredni tega!

Pravi vzrok. Pišejo nam: Vi, gospod urednik, ste pisali, da tukajšnji iredentarski list »Indipendente« nima nikake stranke za seboj. Prosim vas, niso-li v italijanskem parla-mentu nabrali celih 400 lir v podporo temu

listu?! Pa da nima stranke za seboj! Kam mislite vendar?!

Potem pravite, da se ta in drugi listi zvijajo zaradi predloga dra. Rybář-a za pod-poro gladnim in bolnim Furlanom, ter da vse to delajo le zato, ker je ta predlog stavil slovenski svetovalec.

Moje menenje je pa tako, da se tržaški Lahoni jeze še iz drugega vzroka in sicer zato, ker so naši Furlani ob enem dobri Av-strijci in ker Slovencev ne mrže tako kakor to delajo tukajšnji prenapeteži!

To bi bil, poleg tega, da je oni predlog izišel iz slovenskih ust, še drugi, nič manje tehtni vzrok, da iredentariji tako rentadžo radi tistih par tisoč kron!

Ob priliki, ko so v Pierisu v Furlaniji odkrili spomenik pokojne naše cesarice, sem vam bil sporočil, kako se je iredentarska signorija jezila nad tem pojavom avstrijskega mišljenja in kako so bili naši pošteti in revni Furlani zadovoljni, ko jim je nekdo čital po-ročilo »Edinosti« (v prevodu), ki Vam je je poslal neki naš človek.

Indipendentovci vedó dobro vse to, ker (in to pravim z vso gotovostjo) prav pazljivo čitajo našo — »Edinost!« Iredentarijem ni dovolj, da je kedo Italijan; oni zahtevajo, da bodi ob enem tudi iredentarski, drugače — le po njem!!

Ne tako! Pišejo nam: V kolikor sem hodil po tržaškem mestu in njega okolici, vsaj jaz nisem našel na noben lokal, kjer bi imeli na mizah užigalice sv. Cirila in Me-toda, izvzemši Šorlijevi kavarni in pa krémo »Andemo de Franz«! Nočem absolutno tr-diti, da se te narodne užigalice ne bi naha-jale še v kakem drugem lokalu in nič ne bom zameril onemu, ki bi me postavil na laž! V Lonjerju se te užigalice niti ne prodajajo — in v »Narodnem domu« v Barkovljah jih tudi ni na mizah! Niti v društveni krémi pri sv. Jakobu jih ne najdete! Nekateri trde, da je to narodno blago predrago, da morajo imeti obzira na goste drugih narodnosti itd.! Gospoda! Kaj bi vam bilo potrošiti par nov-čičev več na teden in s tem zadovoljiti ve-čino svojih gostov?! Zakaj ste toliko obzirni do tujih gostov, ko najdete po vseh tržaških kavarnah, (izvzemši gori omenjeni), kakor tudi v drugih lokalih, kamor zahajajo tudi Slo-venci — samo užigalice »Zalege«!

Ako imate dobro blago, dobro postrežbo in zmerne cene, ni se vam bati zamere na strani tujcev.

Vzdrumite se torej, toliko lastniki, koli-kor tudi pivci in takoj naj se popravi, kar je — zamujenega!

Je-li mogoče? Pod tem naslovom nam piše tajnik enega naših pevskih društev: Mi-noli teden smo čitali v cenjeni »Edinosti«, kako da je neko narodno pevsko društvo (!) pelo v Lonjerju prvo slovenski, a potem, ker baje to ni šlo, da je zapelo italijanski!!! V Trstu in okolici je toliko slovenskih pevskih društev in zborov, da je težko uganiti, katero je napravilo to narodno sramoto, zato prosim gospoda dopisnika, naj objavi ime tega »narodnega društva«, ker drugače se čutijo v čudni luči vsa društva. Ako nam gospod dopisnik ne vstreže, ali vsaj pojasni, jeli bilo to kako društvo ali odsek in od katerega društva bi bili prisiljeni podati izjave v »Edinosti«, kar pa bi nam bilo neljubo. Prosimo torej!

Tajnik.

Lepi tepel! Neki tukajšnji lahon, ki pa izhaja iz slovenskih starišev, je rekel v neki, sebi podobni družbi, ko ga je nekdo vprašal, zakaj da ne vodi nikdar svojih otrok kam v okolico na zrak — da ne stori tega, ker bi otroci tam čuli slovensko govorico in bi iz-vedeli tako, da v obližju Trsta bivajo — Slovenci!!

Ko to pišem, mi prihaja na misel oni sin-tepec, ki je, po dovršenem šolskem letu na učiteljskem v Kopru, ter vračaje se v Trst v družbi svojega očeta, vprašal posled-njega: »Oče, je-li tudi v Trstu ta mesec, ki sveti tu nad Koprom?!«

Taki učenjaki postajajo ti sinovi dedne kulture! Nekateri nepoznavalci naših razmer trde, da Lahii niso toliko hudobni, kakor se misli in da bi se dalo celó v miru živeti z njimi, ako bi ne bilo po sredi Židov, kateri je hujskajo. Jaz pa pravim, da ne samo Židje, ampak tudi, in to v prvi vrsti, so naši odpadniki, ki hujskajo proti našemu narodu — proti narodu, iz katerega izhajajo!

Nikdar se ne priporoča dovolj našincem, naj ne zamude naučiti svojih otrok materi-nega slovenskega jezika in jim po možnosti udahniti ljubezni do svojega naroda.

Gori omenjeni naš odpadnik ve dobro, da so njega stariši bili Slovenci, ali on pravi, da je pristen Italijan in ne »ščavo«, kakor bi želeli nekateri »meštatorci«!

Kakoršen je ta, taki postanejo tudi vaši otroci, slovenske matere in očetje, ako ne sto-rite svoje dolžnosti, dokler je še čas.

Gospod Ivan vitez Nabergoj nas je naprosil, naj zahvalo njegove rodbine za do-kazano sočutje povodom smrti nepozabne gospe Frančiške popolnimo v toliko, da se izreka iskrena zahvala tudi darovateljem pre-krasnih vencev, poklonjenih v počestčenje spo-mina drage pokojnice.

V pojasnilo Minoli teden je bilo ob-javljeno v »Edinosti«, da pevski zbor »Bra-tovščine sv. Cirila in Metoda« in »Kola« priredita dne 1. julija veselico v blag namen. To je bilo objavljeno brez vednosti podpisa-nega, kateri ne more privoliti za ta dan so-lovanja, ker baš ta dan priredi »Tržaški Sokol« izlet v Sežano, kar so objavitelji pre-gledali.

Naše društvo je pripravljeno vsak drugi dan sodelovati v gori omenjeni namen, kar naj na dotičnem mestu blagovole vzeti na znanje.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«

Z naših sodišč. Včeraj sta bila na tu-kajšnjem deželnem sodišču obsojena: 38-letni Rudolf S. iz Trsta zaradi tatvine v 6 mese-cev težke ječe in 37-letni Fran T. iz Idrije, ker ni dovoljno nadzoroval svojega otroka, v 14 dni zapora.

Surovost. 24-letni mornar Josip Donlly, rodóm Iree, je vrgel včeraj nekega 11-let-nega dečka, iz ulice Fabbri št. 7, v morje, ker si je isti hotel ogledati angleško ladjo, ukr-cano ob pomolu Giuseppina. Dečka je rešil neki ribič, surovega mornarja pa so aretirali ter spravili v ulico Tigor.

Z bičem je neki voznik nevarno ranil 24-letnega trgovskega agenta Evgenija Ku-kanjo iz ulice Tiziano št. 27. Oblast zasle-duje krivca. Čemu pokanje z bičem v oblju-denih ulicah?

Pazite na otroke! Zopet moramo ja-viti dve nesreči, ki sta se pripetili, ker sta-riši vedno premalo nadzorujejo svojo deca. 6-letni Marij Klodnik v ulici Carradori št. 1 je sinoči segel v vrelo olje ter si nevarno opekél obe roki. — 11-letna hčerka Ivana Rittmeyerja pa je sinoči padla z balkona v drugem nadstropju hiše na trgu Barriera št. 7, kjer se je igrala s svojo sestrico ter se nagnila preveč čez ograjo, vsled česar je zgubila ravnotežje. Nesrečnega otroka so našli nezvestnega z razbito črepinjo na dvorišču. V pol uri je dekletce umrlo.

Z odra je padel včeraj predpoludne 14-letni dninar Marij Kosovelj iz Rojana št. 69, ki je delal v tretjem nadstropju stavbe novega liceja v ulici Tigor. Zlomil si je levo nogo ter pretresel možgane. Spravili so ga v bolnišnico. Malo upanja je, da bi okrevál. Popoludne se je podala sodna komisija na lice mesta.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 27. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ei-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici dell' Istria št. 204, kamenje in kolo; v ulici Boschetto št. 18, pohištvo; v Sv. Križu št. 148, voz; v ulici Amalia štev. 12, pohištvo.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 384 slu-čajev bolezni, 345 oseb je proglašanih zdra-vimi, 753 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 180 takih, ki so ponesrečili na delu. V 189 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekom tedna 9199.56 kron.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23.8, ob 2. uri popoludne 29.1 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.6 — Danes plima ob 9.32 predp. in ob 8.27 pop.; oseka ob 3.0 predpoludne in ob 2.52 popoludne.

Izlet »Tržaškega Sokola«. Svojo ude-ležbo k temu izletu so naznanila dosedaj sle-deča društva: »Postojnski Sokol« korporativno, »Goriški Sokol« po deputaciji in jedno vrsto telovadecv, »Slovansko pevsko društvo«, pevsko društvo »Zvon« na Opčinah, pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku z zastavo, in pevsko društvo »Kolo« po deputaciji. Ako se prijavi še kako društvo, objavimo to še pravočasno.

Ako bi imelo biti na dan izleta neu-godno vreme, odnese se izlet na nedolo-čen čas.

Mal iziet. Oddelek pevskega društva »Kolo« priredi prih. petek dne 29. t. m. izlet na Trstenik, kjer odpre naš Skrinjar Jakob št. 131 svojo »osmice«. Kedor ni še bil na Trsteniku, naj ne zamudi te prilike, ker ga ni tako lepega razgleda na Trst in na morje, kakor je s Trstenika.

Kolaši.

Pevsko društvo »Slava« priredi prihodnjo nedeljo korporativen izlet z zastavo v Dekani, kjer bo sodelovalo na tamošnji slavnosti, na kateri bo pelo kakih 200 pevcev. Društvo »Slava« se pridruži še več drugih domačinov od sv. Marije Magdalene spodnje. Odhod bo ob 1. uri popoldne.

Za dijake na hrv. gimnaziju v Pazinu je nabral Ivan Čeh v nedeljo na veselici »Zveze slov. tržaške mladine« na šolskem vrtu sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu 41 kron.

Vesti iz Kranjske.

* Državno podporo v znesku 300 kron je podelilo poljedeljsko ministerstvo kmetijski podružnici na Čatežu, okraj Novomesto, za stroške za rigolanju in nasajanje trt.

* Smrti rešil je dne 23. t. m. popoldne g. Julij Lenassi, župan v Gorajem Logateu, služkinjo tamošnjega okrajnega sodnika, ki je padla v visoko naraslo in deročo »Logašico«. Gosp. Lenassi je slišal vpitje utopljenke, prihitel na lice mesta, skočil v vodo ter ponese rečenko z lastne smrtno nevarnostjo rešil iz gotove smrti. Čast!

* Na ljubljanski pripravnici se zaključil šolsko leto 30. t. m. Dne 2. julija pa se začne pod predsedstvom g. šolskega svetnika, ravnatelja dr. Junowicza zrelostni izpiti, h katerim se je oglasilo 24 kandidatov (med temi 1 eksternist) in 52 kandidatkinj (med temi 8 eksternistkinj). Zrelostni izpiti za kandidate bodo trajali do 6. julija dopoldne; istega dne popoldne pa se začne izpiti za kandidatkinje ter bodo trajali do 14. julija.

* Osebnost vest. Ljubljanski župan g. Hribar je včeraj s posebno deputacijo odpotoval na Dunaj, da na merodajnem mestu izposluje olajšav glede povračila potresnih posojil, dovoljenih ljubljanskim hišnim posestnikom.

* Umrli je v nedeljo župnik Ivan Tomazič v Škofjiloki. Pokojnik je bil neumorno delaven in značajan mož ter je bil zlasti kakor strokovnjak pri cerkvenih zgradbah in v župnijski pisarni jako čistan. Pokoj njegovi duši!

* Podpore obrtnim šolam. Naučno ministerstvo je podelilo obrtnim nadaljevalnim šolam na Kranjskem sledeče podpore: v Ljubljani 4800, Postojni 560, Škofjiloki 660, Kočevju in Novemestu pa 760, Krškem 580, Kranju in Ribnici po 700, Metliki 820, Trzinu 680, Radovljici in Šentvidu nad Ljubljano po 900 in oni v Kamniku 780 kron.

* Vevškimi delavcem je v nedeljo »Kat. delovsko društvo« iz Ljubljane zopet priredilo javen shod. Na shod je prišlo tudi več socijalnih demokratov in je prišlo koncem shoda do komičnega prizora, kako so ženske napodile nekega delavca s palicami. O tem shodu poročata oba ljubljanska dnevnika, in sicer piše »Narod« strašno pohvalno o vseh socijalnih demokratov in o velikanski blamaži krščanskih socijalistov, a »Slovenec« poroča o groznem porazu socijalnih demokratov. Iz obojestranskih poročil prihajamo torej do sledečega, vsekakor malo čudnega zaključka: socijalno demokratična in krščansko socijalna stranka da sta ubili in pojedli druga drugo, da niti čevlji niso ostali; a iz tega izvira prevesela okolnost, da sta na Kranjskem sedaj dve stranki — manj! Kdo bi si mislil, da bo imel štrajk v Vevčah tako dobrih posledice.

* Slavnostna otvoritev »Mestne ljudske kopel« v Ljubljani, katero je občinski svet ljubljanski, razven nove mestne ubožnice, zgradil v spomin cesarjevega jubileja, se je vršila minolo soboto dopoldne. Mestni župnik šentpeterski č. g. Malenšek je blagoslovil novo poslopje, potem pa je g. župan Hribar s primernim govorom proglasil kopališče otvorjenim. O tej priliki so bili poleg imenovanih dveh gospodov navzoči še gg. dežel. predsednik baron Hein, ki je čestital županu in ob. svetu na srečno izvršenem kopališču, stavbenik Gustav Törnies, mestni stavbeni svetnik g. Duffe, zdravniki dr. Valenta star., dr. Kopriva, dr. Illner, dalje g. Rogen in

mestna odbornika Klein in Turk. Navzoči so si ogledali kopališče, ki ima 9 pršnih kopeli in 2 banji za ženske iz česar vsekakor sledi, da je kopališče zgrajeno v preskromnem obsegu. Občinski svet je v svoji zadnji seji določil kopališčne cene, in sicer za pršno kopelj 10 stot., za kopelj v banjah pa 30 stot., in to z milom in perilom vred. Zgradba kopališča je stala 40.000 kron, stroški za vzdrževanje pa bodo znašali na leto 9000 kron. Strojaiku Bitencu in njegovi ženi, ki bosta upravljala kopališče, je določene 75 gl. skupne mesečne nagrade.

Vesti iz Štajerske.

— Samo 12% je Slovencev v Celju, kakor si je srečno izračunala graška »Tagespost«. Torej 12 ubogih Slovencev na 100 orjaških tevtonov. Človek bi mislil, da veliki Germani niti opaziti ne bi mogli te peščice, katero bi, po vsem soditi, lahko pohrustali kar tako za »špas«, kakor n. pr. maček miško. Pa glejte, stvar ni taka! Graška tetka v isti hip, ko podaja tako skromno statistiko o celjskih Slovencih, strašno klaverno toži o »hudihih sosedih«, ter vzdihuje, da so le Slovenci krivi, če se nemška kultura ne more udomačiti v Celju, kajti Slovenci narekujejo gospodarski boj Nemcem, ki jih mora uničiti. S potnimi sragami piše »Tagespost«, da »nemška vztrajnost« je zelo utrudljiv boj proti Slovincem, tako, da je človek primoran misliti, da morajo biti ti 12% celjski Slovenci pravi velikani v pogumu, premetenosti in kulturi, da po številu toliko močnejšemu nemškemu »herrenvolku« delajo take križe in težave. Oj, oj, kako se Nemci časih sami bijejo po zobeh!

Vesti iz Koroške.

Obesil se je 20. t. m. v gozdu »Podvrati« 70 letni Janez Rus—Perovec, rodom iz Vrvišča, pristojen v Trebnje. Zgubil je neko pravdo ter se iz obupa obesil.

Čebelarški shod se bo vršil v Celovcu od 12. do 17. avgusta letos. Tudi slovenski čebelarji naj bi ne zamudili te prilike, da si pridobijo novega znanja o čebelarstvu.

Razne vesti.

Kaj je morganatičen zakon? Kakor smo že javili, se avstrijski prestolonaslednik, nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este poroči z grofico Sofijo Chotek. Ta zakon bo morganatičen. Kaj je to? Morganatičen zakon — beseda prihaja baje od starogotske besede »morgjan« — prikrasiti — je tak, v katerem žena nima dostojanstva in stanu moža ter otroci nimajo vseh pravic do nasledstva v premoženju in časteh očeta. Prvotno se je morganatični zakon sklepal med svobodnim možem in robkino. Dandanes obstoji le še v visokem plemstvu in v vladarskih hišah. — V prošlem stoletju sta bila dva avstrijska nadvojvode morganatiški poročena, in sicer nadvojvoda Ivan Štajarski, sedmi sin cesarja Leopolda II., ki se je dne 2. septembra 1823. poročil z Ano Plohl, hčerko poštarja v Aussee-u, ki je bil rodom Slovenec iz Slovenskih gor. Ana Plohl je dobila o poroki naslov baronice Brandhofske. Drugi nadvojvoda je bil Henrik, brat nadvojvode Rainerja in Ernsta, ki se je v šestem desetletju poročil s pevko Leopoldino Hoffmann, poznejšo baronico Wai-deck.

Hrvatica zdravnica. Sinaha zagrebskega odvetnika g. M. Tkalića ter sestra pravnega referenta hrvatsko-slavonske hipotekarne banke, g. Veljkota Šviglina, gospa dr. Milica Čavov roj. Šviglin je bila imenovana mestnim zdravnikom v Sredu.

Tečaj za telovadno učitelje se začne letos 24. septembra v telovadnici vseučilišča na Dunaju. Vaje so vsaki torek, četrtek in soboto za prvi letnik, vsaki ponedeljek, sredo in petek pa za drugi oddelek. O oglašanju imajo prednost oni kandidati, ki so dovršili srednje šole. v drugi vrsti pa oni, ki so dovršili učiteljske. Kurz je brezplačen.

Brzjavna poročila.

Campitelli na Dunaju.

DUNAJ 26. (K. C.) Deželni glavar istrski, dr. Campitelli, je prispel semkaj.

O poroki nadvojvode Frana Ferdinanda.

DUNAJ 26. (K. B.) Dunajski in budimpeštanski listi govore o morganatičnem zakonu nadvojvode Frana Ferdinanda ter iz-

ražajo soglasno svoje zadovoljstvo, da je močnost in dobrosrčnost cesarjeva omogočila rešitev, ki v toliki meri zadoščuje čutom človekoljubja ter preprečuje, da bi moral prestolonaslednik izpolnjevanju svojih visokih dolžnosti žrtvovati svoje srčno nagnenje. Sedaj je izključen vsaki dvom glede nasledstva in vse zle posledice za državo in nje koristi.

Pl. Szell v avdijenci.

DUNAJ 25. (K. B.) Ogerskega ministrapredsednika pl. Szella je danes cesar sprejel v daljši avdijenci; potem se je pl. Szell posvetoval z grofom Goluchovskim ter se zvečer vrnil v Budimpešto. V sredo pride zopet na Dunaj.

Kuga na Turškem.

CARIGRAD 26. (K. B.) V Xantiju (vilajet Drinopoljski) se je včeraj pripetil sumljiv slučaj bolezni, podobne kuge. V Smirni je bilo dosedaj 12 slučajev kuge; tri osebe so umrle. V Trapezuntu so konstatirali en slučaj kuge.

O smrti Josipine Hohenzollernske.

CARIGRAD 26. (K. B.) Cesar Viljem in kralj Karol Rumunski sta se brzjavnim potom zahvalila sultanu za izraze sožalja javljene brzjavnim potom o priliki smrti kneginje Josipine Hohenzollernske.

Na Turškem vre.

FLOVDIV 26. (K. B.) Glasom vesti iz Carigrada je tamošnji osrednji odbor turških liberalcev poslal poslanikom okrožnico, v kateri slika položaj v deželi neznosnim ter prosi, da se izvedejo reforme, katerih potrebo je priznala sama Evropa. Odbor naznanja, da si bo pomagal sam, ako bi se Evropa ne odzvala temu pozivu.

Ustaja na Kitajskem.

PETROGRAD 25. (K. B.) Car je izdal ukaz sledeče vsebine: Potrebno se nam je zdelo, povzdigniti čete v amurskem vojnem okraju na vojno stališče ter zapovedujemo vojnemu ministru, da izda potrebne naredbe. Istodobno zapovedujemo, da se iz sibirskega in amurskega okraja pokličejo potrebne rezerve v aktivno službo.

WASHINGTON 25. (K. B.) Današnja brzjavka admiral Kempff iz Čifu naznaja: Bokserji so dne 24. t. m. iz zasede umorili 4 moše iz Wallerjevega poveljstva, a 7 njih so ranili. Danes je odšlo 2000 mož, da reši Tientsin.

ČIFU 24. (K. B.) Glasom poročila s »Zente« se je osvojitve trdnjav pred Taku-om udeležila junaški tudi avstro-ogerska mornarica. Zlasti govore o hrabrosti častnika Ernsta Stennerja in kadeta Petrija, ki sta se potem zopet ukrcala na »Zenti«. Avstro-ogerska zastava vihra poleg nemške na južnem delu utrdbe v Taku-u.

LONDON 25. (K. B.) Admiraliteta je dobila brzjavko poveljnika angleškega brodograditelja v Taku-u, poslano iz Čifu-a dne 25. t. m.: Admiraliteta velevali postopaj v popolnem sporazumljenju z ruskim podadmiralom, kakor najvišjim dostojanstvenikom. Dne 22. t. m. se je v Taku-u izkrcalo 200 mož kitajskega polka v Wai-ha-wai-u. Ker je v prošlih petih dneh predrl samo en sel semkaj, nimamo drugih vesti, nego da je naselbina inozemcev skoro docela razrušena ter da imajo tuje trde boje. Zvedeli smo, da je bil poskus inozemskih čet, dne 22. t. m., da bi rešile Tientsin, odbit z izgubami.

LONDON 26. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Hongkonga: Čete v Makau so oborožene. Guverner v Makau je poslal Portugalcem v Kantonu orožje; tam so nabili lepake, sovražne tujece.

PARIZ 25. (K. B.) Francoski generalni konzul v Shanghaiu javlja predvčeršnjim ministru za vnanje stvari, Deleassaju, da so bili dne 18. t. m. tuji poslaniki in Evropejci v Pekingu nepoškodovani ter da so se z dovoljenjem vlade pripravljali na odhod. Glasom brzjavke francoskega konzula v Yuman-fu-ju, došle preko Indo-Kitaja, je François delal poslednje priprave, da dne 24. t. m. zapusti Junansen. Brzjavka francoskega konzula v Čifu-u z včerajšnjega dne pravi, da je prebivalstvo zelo prestrašeno, da se pa dosedaj red ni kalil.

LONDON 26. (K. B.) Novine priobčujejo brzjavko iz Shanghaia včerajšnjega dne, da je angleški križar »Terrible« prispel iz Takua tjekaj. Glasom iste brzjavke se je posrečilo 1000 angležkim fizeirjem vzpostaviti zvezo z nemškimi, ameriškimi in ruskimi četami, katere so bili Kitajci prošla dva večera odrezali devet milj od Tientsina.

LONDON 26. (K. B.) »Daily Express« javlja včeraj iz Shanghai: Glasom uradne vesti so se v Tai-tai-ho-u in Šan-hai-kvan-u

izkrcali oddelki kozakov ter zasedli obe mesti, da prestrijejo kitajske čete, ki se bližajo iz Mandžurije Tientsinu.

Isti list javlja včeraj iz Tientsina da je 3000 kitajskih čet došlo v brzih marših iz Takua v Tientsin, da ojačijo tamošnje kitajske čete in bokserje.

Trgovina in promet.

Turška carina.

Te dni je bilo slišati, da hoče vlada do eela opustiti namerovano zvišanje carine. To pa nikakor ne odgovarja resnici. Turška vlada je vsled posredovanja velevali popustila le v toliko, da je začasno odstopila od namerovanega zvišanja ter se začela z različnimi vladami pogajati. Velevali brzkonke privolijo v zvišanje turške carine, ako jim ista da zagotovilo, da odpravi neke nedostatke glede carinskega prometa in kemične analize uvoženega blaga.

Izvoz desek v Colombo.

Poročilo avstro-ogerskega konzula v Colombu javlja, da se je v prvem četrtletju t. l. uvozilo tječaj precej ostruganih (ogljanih) desk z naše monarhije. Že prošla leta so se naši lesni trgovci znatno udeležili uvoza, a švedsko blago in les z otoka Borneo sta jim delala preveliko konkurenco. Cena tem vrstam lesa je znatno nižja, a kakovost dosti slabša. Poslednji čas pa so se zopet začeli zanimati za naš les. Ako bi imeli ugodnejše prevozne razmere, bi se naša lesna trgovina na otoku Ceylon lahko znatno povzdignila.

Obrestna mera na Ruskem.

Državna banka je znižala obrestno mero na predjume in posebne račune, in sicer za 4% državno rento na 6%, za vse ostale vrednostne papirje, za katero jamči država, ter za obveznice mestnih kreditnih zavodov in zadolžnice agrarnih bank na 6½% in nazadnje za vse nezajamčene vrednostne papirje na 7%. O vseh drugih operacijah ostane mera ista.

Svetovni žitni trg.

Iz New-Yorka javljajo, da je začetkom t. m. v Združenih državah znašala zaloga pšenice 44,175.000 bušlov, turščice pa 11,230.000 bušlov. V isti dobi leta 1899 je znašala zaloga pšenice 27,943.000, a turščice 12,661.000 bušlov. Pšenice je torej letos za 16½ miliona več, nego lani, a turščice za 1½ miliona manje.

Dunajska borza dne 26. junija.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	97.80	97.80
» » v srebru	97.40	97.40
Avstrijska renta v zlatu	115.80	115.80
» » kronah 4%	97.65	97.65
Kreditne akeije . . .	694.50	693.50
London 10 Lsr. . . .	242.—	242.40
20 mark	23.71	23.72
Napoleoni	19.32	19.33
100 italijanskih lir . .	91.05	90.90
Cikini	11.33	11.33

Trgovinske vesti.

Budimpešta 26. Pšenica za juni K. — do —. Pšenica za oktober K. 8.20 do 8.21 Rž za maj K. — do —. Rž za oktober K. 6.95 do 6.96 Koruza za maj 1901 K. 4.50 do 4.51 Koruza za juli 1900 K. 5.64 do 5.65 Oves za maj K. — do —. Oves za oktober K. 5.23 do 5.24.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje dobro trdno. Prodaja 35.000 mst. obdržano. Vreme: oblačno.

Hamburg 26. Trg za kavo. Santos good average za maj 39.50, za september 40.— za december 40.50 za mare 41.25 Denar.

Hayre 25. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 47.—, za september 50 kg. frankov 47.75.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnev.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Rodoljubi!

Blizu se zopet praznik zaščitnikov naše družbe, praznik sv. bratov Cirila in Metoda. V zadnjem desetletju se je pri nas docela udomačil običaj, proslavljati god slovanskih blagovestnikov s primernimi denarnimi doneski v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Menda nam ni treba več povdarjati njenih svetih namenov, kateri so uprav za naš obmejni Slovenec, boreče se še za najprimitivnejše življenske potrebe, naravnost eminentne važnosti. Saj nam s skrajno požrtvovalnostjo na vseh nevarnejših, tujim navalom izpostavljenih mestih ustanavlja zavod za zavodom, nam ohranja naše svetinje, mili materini jezik, ter štiti našo mladino pred potujčenjem! Vse to pa stane mnogo, mnogo denarja, zahteva obilo gmočnih žrtev radodarnih slovenskih src, in zato se podpisani odbor zopet obrača do vseh blagih rodoljubov in rodolubkinj s prošnjo, da se o priliki godu sv. slovanskih bratov spominjajo z izdatnimi darovi naše prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda.

ODBOR.

ženske podruž. družbe sv. C. in M.
V TRSTU, dne 13. junija 1900.

Na znanje!

Podpisani tržaški odvetniki javljajo svojim p. n. klijentom, da ostanejo njih pisarne ob nedeljah v mesecih juliju in avgustu ves dan zaprte,

Dr. Josip Abram, dr. Gustav Gregorin,
dr. Matej Pretner, dr. Otokar Rybač,
dr. Mihael Truden.

Razpis učiteljske službe.

Št. 4627

Na štirarazredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se izpisuje služba učitelja voditelja s 1600 K letne plače, 200. K funkcije doklade in z $\frac{2}{3}$ doneskom k pokojninskemu zavarovanju do 30. junija t. l.

Postavno opremljene prošnje naj se do pošljejo podpisaneu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, 1. junija 1900.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz $2\frac{1}{4}\%$	30-dnevni odkaz $2\frac{1}{4}\%$
30- " " $3\frac{3}{4}\%$	3-mesečni " $2\frac{1}{4}\%$
	6- " " $2\frac{1}{2}\%$

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih obliavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Lince, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno - dijetlično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabilen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomnoženje redilnosti mleka pri kravah.
Cena $\frac{1}{4}$ škatljica kron 1-40. $\frac{1}{2}$ škatljice 70 stot. Prišten je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

SAUNIG & DEKLEVA

GORICA - ulica Municipio 1. - GORICA

(Mehanična delavnica v Namski ulici št. 16.)

imata v zalogi na dobroti in trpežnosti neprekosljive šivalne stroje „PFAFF“, kakor tudi raznovrstne druge stroje za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in stroje za umetno vezanje (Strickerei); nadalje velik izbor dvokoles iz prvih avstrijskih in inozemskih tovarn in sicer od 90 gld. naprej.

Vsaka konkurenca nemogoča!

Se toplo priporočata z odličnim spotovanjem udana

Saunig & Dekleva.

Zdravilna in redilna kava

prof. Binder-ja

(že pečena in zmleta)

bi se morala uporabljati v vseh družinah, kajti ona ima v sebi vse lastnosti kave v zrnih, ne da bi se v njej nahajal strup.

Po vsakdanji uporabi kave v zrnih je znano, da ima v sebi strup, imenovan „kofejin“, kateri je zdravju zelo škodljiv, kajti največ boleznin in slabosti, kakor: nervoznost, nevrologija, nevastenija, nespanje, hipohondrija, histerizem, anemija itd. so nasledki pitja take kave.

Posebno so nasledki pitja kave v zrnih uničevalni zdravju otrok.

Do sedaj smo imeli že raznovrstnih ekerij, ali nobena se ni mogla tekmovati s kavo v zrnih kakor ravno „redilna in zdravilna kava prof. Binder-ja“.

Ta izvrstna kava, ki pa ni cikorija, omili kavo z mlekom, ima fin lahek duh, najlepšo barvo, izvrsten okus in je v obče prava redilna kava z lahko in naravno prebavo.

Ni treba primešavati drugih snovi in se v primeri z drugimi vrstami kave prihrani

50 % sladkorja

Cena škatljice od 10 dek, ki zadošča za 24 skodelic za kavo z mlekom, 6 nvč.

Cena škatljice od $\frac{1}{4}$ kg., ki zadošča za 60 skodelic za kavo z mlekom 14 nvč.

Z odličnim spoštovanjem

SCHNELL & BINDER, Dunaj.

Zalagatelj in glavni zastopnik za Trst, Istro, Dalmacijo in Hercegovino je

Ulica Rossetti 15 B - KAROL FRANZ - ulica Rossetti 15 B

Kakor tudi v vseh prodajalnicah jestvin.

Ker mi ni mogoče objaviti vseh razprodajalcev Binderjeve kave, dovoljujem si omeniti samo glavne razprodajalce in sicer: v Trstu: Iv. Spanghero, Anton Pontini, Iv. Visnauer, Ahilej Sgorbissa, Anton Maccari, Ant. Garlatti, Hanibal Škerlj, Anton Opara, Nazarij Grizon, M. Baida, Innocenc Cibeu, Fran Micol, Ant. Bazzana, Beltr. Minumi, Peter Bezzola, Peter Napoli, Just Scaloni, Emil Müller & Co. Jakob Castellani, L. Boscaroli, Konrad Jakopich, Anton Žagar, L. Pontini, Andr. Schütz, Artur Fazzini, Iv. vd. Žagar, Bernard Tolloy, G. E. Tolloy, Mar. vd. Mazzolini, Fran Žager, Anton Mulej, Alojz Godnig, G. D. Mareschi, I. Padovani, Ivan Godnig, Ant. Zannarich, Alojzij Vesel, Iv. Dionisio, Ivan Prelog, Al. Jordan, Jos. Mareschi, Jos. Quaialli in mnogo drugih. V Kopru: Peter Debellich, Iv. de Mori, Iv. Kersevani, Rok Avg. Zamari, Pavla vd. Utel, Vit. Pizzarello, Jos. Spangher, Innocenc Denardo. V Miljah: Edvard Lampe. V Barkovljah: Fran Laurič, Bened. Colognati, Ivan Cergol. V Nabrežini: Štef. Gruden, Silv. Caharija, Fran Gruden, Karl Gradon, Ant. Kovac, Terez. Nemec, na Proseku: Ivana Tarce, A. Goriup, Iv. Belgrado v Sv. Križu. V Trzinu: Marija vd. Stocco, Ernesta Tamburini, bratje Ceriani. V Ronkah: Iv. Sarani. V Zagradu: Anton Visintin, Iv. Miani. V Gradiscu: Peter Venutti, Jak. Battigelli. V Gorici: Glavna zaloga pri Ant. Arzanu in Jakobu Bergineu. V Korminu: Iv. Zavagna, Faminij Colutti, Ivan Domicelj. Mar. vd. Colarig. V Moraru: Ivan Donda.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2, točj istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zalogo vsakovrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Sprejema tudi domači kruh v pečivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčičarno 3 krat na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pečivo za vsakovrstne praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji. trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovali.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro šte. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebne melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 14 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izbornu zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Tovarna nadplato (Schuhoberteil) tvorniško zalogo usnja in podplato, vse potrebščine za čevljarje, sedlarje, knjigoveze, itd. ter glavno zalogo voščila (biksa) družbe Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima trvdka Ivan Drufova ulica Travnik 5 Filijalki v Komnu in Sežani. Ceniki zastoj in franco naročila točna.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijem, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 $\frac{3}{4}$ zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.